

Resursfördelnings- modell för gymnasie- särskola med ersättningsnivåer 2022

Barn och utbildning
Örebro kommun

PROGRAM

Uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten.

POLICY

Uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

STRATEGI

Konkretiserar ett program eller en policy och utgör en grund för Prioritering.

HANDLINGSPLAN

Beskriver konkreta mål och åtgärder.

RIKTLINJER

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande.

Beslut i programnämnd Barn och utbildning, den 2 december 2021

Dokumentansvarig på politisk nivå: programnämnd Barn och utbildning

Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Programdirektör barn och utbildning

Sammanfattning

Gymnasiesärskolan ska ge elever med utvecklingsstörning en för dem anpassad utbildning som ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Utbildningen i gymnasiesärskolan består av nationella och individuella program.

Resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan fördelar medel till kommunala och fristående gymnasiesärskolor. Den totala budgetramen för gymnasiesärskolan 2022 uppgår till 94,1 miljoner kronor.

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudman för varje elev på ett nationellt program vid skolenheten som hemkommunen var skyldig att erbjuda utbildning i gymnasiesärskolan vid den tidpunkten utbildningen påbörjades. Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och i vissa fall tilläggsbelopp.

Likabehandlingsprincipen betyder att bidrag till fristående skolor ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten. Tilldelningen är ett driftbidrag till verksamheten.

En översyn av resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan genomfördes under våren 2020. En uppföljning av resursfördelningsmodellen bör göras under 2022.

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Beslutsatser	5
2 Principer för resursfördelningsmodell	6
3 Översyn av resursfördelningsmodell	7
4 Resursfördelningsmodell för gymnasiesärskolan	9
4.1 Budget 2022.....	9
4.2 Resursfördelning gymnasiesärskola	10
4.3 Lokalkostnader	10
4.4 Gruppbaserad tilldelning.....	10
4.5 Individbaserad tilldelning.....	11
4.6 Avstämning av resurstilldelning	11
4.7 Nivåjustering	11
4.8 Övrigt.....	11
5 Ersättning för tillkommande elever i fristående skola.....	12
6. Resurstilldelning 2022 till Gymnasiesärskola	13

1. Beslutsatser

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Programnämnd barn och utbildning

1. Ersättningsnivåer för 2022 antas.
2. Ersättningsnivåer gäller från och med 1 januari till 30 juni 2022.
3. På programnämndens sammanträde i juni 2022 fattas beslut om ersättningsnivåer från 1 juli 2022.
4. En översyn av resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan genomfördes under våren 2020. En uppföljning av resursfördelningsmodellen bör göras under 2022.

2 Principer för resursfördelningsmodell

Programnämnd barn och utbildnings principer som genomsyrar resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan.

Modellen skall främja måluppfyllelse av skolans mål

En resursfördelning som följer elevens behov och val bidrar till att skolorna får förutsättningar att ge rätt stöd och främja ökad måluppfyllelse i skolan.

Modellen skall vara baserad på forskning

Modellen ska vara baserad på forskning och beprövade erfarenheter.

Modellen ska vara begriplig, överskådlig och upplevas som rättvis

Modellen skall dokumenteras och därmed vara tillgänglig för alla, redovisas öppet d v s vara transparent. Ambitionen är att modellen skall utformas så att den är begriplig.

Resursfördelningsmodellen skall upplevas tillräckligt rättvis och ge ekonomiska förutsättningar för en likvärdig skola.

I skolforskningen har man funnit att det inte endast är hur mycket resurser som skolan har tillgång till som är viktigt utan att det också är av största vikt hur resurserna används, d v s hur skolorna arbetar.

Modellen ska vara behovsanpassad

Modellen ska vara behovsanpassad och kompensera för skillnader i elevens förutsättningar samtidigt som den ska ge skolan möjlighet att utvecklas så att den blir bra att möta alla elevers behov i deras kunskapsutveckling.

Modellen ska bygga på variabler som garanterar en likvärdig resursfördelning

Modellen skall anpassas till vad kunskap och forskning visar när det gäller elevers möjligheter att lämna gymnasiesärskolan för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet

Ett fåtal faktabaserade variabler skall känneteckna modellen.

Modellen ska vara tillämpbar på både fristående- och kommunala skolor

Varje elev har rätt till, oberoende av i vilken skola han/hon går i, resurser som speglar det behov han/hon har för att nå målen. Modellen ska tillämpas på gymnasiesärskolorna med elever från Örebro kommun.

Modellen ska vara föränderlig över tid

Modellen skall kunna förändras utifrån framtida förändrade forskningsresultat, nya och justerade variabler, politiska prioriteringar med mera.

3 Översyn av resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan började tillämpas från 1 januari 2019, en modell som arbetats fram i samverkan med Gymnasieförvaltningen.

I samband med beslut i Programnämnd barn och utbildning om en resursfördelningsmodell för gymnasiesärskolan fattades också beslut om att modellen skulle ses över i samverkan med representanter från Gymnasieförvaltningen.

En översyn av resursfördelningsmodellen genomfördes under våren 2020 tillsammans med verksamhetschef, rektorer och ekonom från Gymnasieförvaltningen.

Nedan följer en sammanfattning av svar på de frågeställningar som ingick i utvärderingen.

Vad har upplevts positivt med en resursfördelningsmodell?

Det är nu en budget som är mer anpassad till verkligheten och de behov som finns i verksamheten än tidigare. Det är bra med den simuleringsmodell som tagits fram för att kunna beräkna framtida budget utifrån kommande elevunderlag. Utrymme finns i budget för att genomföra nödvändig vidareutbildning till speciallärare som är lagkrav.

Vad har varit mindre positivt med en resursfördelningsmodell?

Det har varit svårt att ta fram uppgift om huruvida eleverna är på grundläggande eller fördjupande nivå när de börjar årskurs 1 i gymnasiesärskolan. Det är svårt vid första avstämning under hösten för de elever som lämnar grundsärskolan och börjar i gymnasiesärskolan. Det krävs samarbete med pedagogerna.

Vad bör revideras?

Bedömning av om eleven kommer gå grundläggande- eller fördjupande program och därmed bör tilldelad ersättning göras först till termin två. En tanke kan vara att tilldela någon form av snittersättning eller schablonersättning under första terminen.

Övriga synpunkter

Prövning för behörighet ska göras av hemkommun och ska vara klar innan eleven kan antas. Som det är nu pågår antagning långt in sommaren och är inte klar i februari som tanken är.

Elever som kom till Sverige runt 2015 har nu lärt sig språket och blivit utredda och börjar nu i högre utsträckning komma till sarskolan.

Innan det fanns en resursfördelningsmodell uppfyllde verksamheten inte skollagens krav, det kan man nu med den tilldelning man får. Däremot gör förändringen av elever att det blir stora förändringar i budgeten och omställningen av organisationen går långsamt.

Modellen förenklar faktureringen till kommuner som köper plats i Örebro. Det finns nu en prislista vilket inte var fallet tidigare, utifrån om elever går individuellt eller nationellt program.

På grund av stora elevsvängningar och uppbyggnad av organisationen är det svårt att i dagsläget att göra en fullständig utvärdering av resursfördelningsmodellen. Utvärdering av modellen bör genomföras vartannat år.

Kommunstyrelsens förslag till fortsatt hantering

Kommunstyrelseförvaltningens förslag är att inga förändringar görs i resursfördelningsmodellen inför 2021.

Frågan om eleven kommer att gå grundläggande- eller fördjupande program och tilldelad ersättning under första terminen kvarstår. Det krävs dialog med avlämnande skola för att eleven redan från första terminen ska hamna rätt, antingen på ett grundläggande- eller fördjupande program. Frågan är aktualiserad med personer inom grundsärskolan och då med verksamhetschef och rektorer.

Arbetet med revidering av grundsärskolans resursfördelningsmodell pågår nu. Det är bra om synpunkterna som kommit fram i gymnasiesärskolans översyn också beaktas i översynen av grundsärskolans resursfördelningsmodell.

Resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan kommer att ses över under 2022.

4 Resursfördelningsmodell för gymnasiesärskolan

Resursfördelningsmodellen har arbetats fram utifrån principer för framtagande av resursfördelningsmodell för gymnasiesärskola se rubrik 2. Tilldelningen är ett driftbidrag till verksamheten.

Resursfördelningsmodellen gäller också för de enheter som är intraprenader inom programområde Barn och utbildning.

I bidragsnivåerna för 2022 ingår effekter av 2021 års löneöversyn. Medel för löneöversyn 2022 fördelas ut senare under året.

Likabehandlingsprincipen betyder att bidrag ska beräknas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten. Skollagens 16 kapitel är utgångspunkten i resursfördelningsmodellen. Tilldelningen är ett driftbidrag till verksamheten.

Eventuella lokala avvikelser från resursfördelningsmodellen som Gymnasienämnden gör ska redovisas i Gymnasienämndens verksamhetsplan för 2022.

En översyn av resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskolan genomfördes under våren 2020 tillsammans med representanter från Gymnasieförvaltningen. En ny översyn av resursfördelningsmodellen bör genomföras under 2022.

Dokument om ersättningsnivåer enligt resursfördelningsmodell för gymnasiesärskola finns att hämta på www.orebro.se.

4.1 Budget 2022

Budget för Gymnasiesärskolan uppgår till 94,1 miljoner kronor. De medel som finns under Programnämnd avser lokalkostnader, övrig tilldelning ligger under Gymnasienämnd.

Gymnasiesärskola Belopp i tkr	Budget 2022	Fördelningsprincip	Gymnasie- nämnd	Program- nämnd
Gymnasiesärskola	52 970	Resursfördelning	46 939	6 031
Gymnasiesärskola D/H	37 221	Anslag	34 784	2 437
Fristående gymnasiesärskolor	3 913	Resursfördelning		3 913
Summa	94 104		81 723	12 381

Resurser till gymnasiesärskolan fördelas enligt en resursfördelningsmodell, se kapitel 3.2 o s v. De medel som fördelas till gymnasiesärskola för döva och hörselskadade är ett anslag. Tilldelning till fristående gymnasiesärskola är ersättning enligt riksprislistan eftersom Örebro kommun inte har det gymnasieprogram som den fristående gymnasiesärskolan erbjuder.

4.2 Resursfördelning gymnasiesärskola

Resursfördelningsmodellen för gymnasiesärskola består av följande delar:

- Individrelaterad resurs
- Grupprelaterad resurs
- Kostnad för lokaler

4.3 Lokalkostnader

Programnämnd barn och utbildning står för de faktiska lokalkostnaderna för gymnasiesärskolans lokaler. I kostnaden för lokaler ingår hyra, el och vatten, övriga delar ska täckas inom den gruppbaseade ersättningen.

I särskolans lokaler ingår lokaler för särskolans verksamhet samt särskolans andel av gemensamma lokaler vid enheten. De gemensamma lokalerna är för idrott, elevhälsa, skolmåltider med flera

Lokalkostnader	Belopp i kr per år
Hyreskostnader	6 031 000

4.4 Gruppbasead tilldelning

Den gruppbaseade delen baseras på kostnaden för att bedriva undervisning för en grupp elever samt hur många elever som utgör en grupp. Kostnaden varierar också utifrån om eleven väljer ett individuellt program eller ett nationellt program. Det här är ett sätt att tilldela resurser, inte att bestämma den organisatoriska strukturen på enheten. Det finns inget som hindrar en enhet att organisera sig i fler eller färre grupper än vad modellen genererar.

Nationella program

Gymnasiesärskolans nationella program är en fyraårig utbildning som motsvarar minst 3 600 timmar. Det finns nio olika nationella program och alla är yrkesinriktade. På de nationella programmen ingår APL, Arbetsplats förlagt lärande, i minst 22 veckor. Eleven är då ute och gör en del av sin utbildning på en eller flera arbetsplatser.

På samtliga program läser eleverna nio ämnen som är gemensamma för hela gymnasiesärskolan. Utifrån valt program tillkommer även programgemensamma och programfördjupande kurser, vilket är kurser som alla elever på ett specifikt program läser. Utöver detta tillkommer även kurser inom det individuella valet

Nationella program	Belopp kr per elev och år
-Samhälle natur och språk	157 637
-Fordon och godshandling	220 691
-Hotell, restaurang och bageri	236 455
-Skog, mark och djur	267 982

Individuella program

Individuella program är till för elever som behöver en utbildning som är anpassad för de egna förutsättningarna. Eleven läser ämnesområden istället för ämnen. Innehållet på ett individuellt program kan utformas utifrån varje individs behov och förutsättningar. Möjligheten till praktik finns om bedömning görs att det främjar elevens skolgång.

De individuella programmen innehåller följande ämnesområden, estetisk verksamhet, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, natur och miljö, individ och samhälle och språk och kommunikation.

Individuella program	Belopp kr per elev och år
-Grundläggande	408 534
-Fördjupande	272 356

Den gruppbaseade tilldelningen för samtliga program ska täcka kostnader för undervisning, läromedel, elevvård, måltider, skolbibliotek, övriga fastighetskostnader, administration med mera.

4.5 Individbaserad tilldelning

Den individbaseade delen utgör en resurs för elever som är i behov av särskilt stöd utöver det som täcks i den gruppbaseade delen.

Behovet av resurs varierar mellan eleverna. Om behov av resurs uppstår görs en bedömning hos varje enskild elev. Det bidrar till att eleven får bättre förutsättningar att klara skoldagen utifrån sin förmåga.

Assistentbehovet är schabloniserat till 25 procent, 50 procent, 75 procent, 100 procent, 125 procent, 150 procent, 175 procent och 200 procent.

Individrelaterad resurs - assistentbehov	Belopp kr
Assistent 0,25 tjänst	105 896
Assistent 0,50 tjänst	211 793
Assistent 0,75 tjänst	317 689
Assistent 1,00 tjänst	423 585
Assistent 1,25 tjänst	529 481
Assistent 1,50 tjänst	635 378
Assistent 1,75 tjänst	741 274
Assistent 2,0 tjänst	847 170

Behovet av resurser ses över inför varje nytt läsår utifrån de elever som finns på skolan eller att förändrade behov uppstår under innevarande läsår.

4.6 Avstämning av resurstilldelning

Resurstilldelning till respektive enhet justeras utifrån det faktiska antalet elever vid två tillfällen under året, 15 februari och 15 oktober.

4.7 Nivåjustering

Ersättningsnivåerna räknas upp med kompensation för löne- och hyresökning.

Beloppsnivåerna räknas upp med kompensation för löneökning och hyresökning. I bidragsnivåerna för 2022 ingår effekter av 2021 års löneöversyn. Medel för löneöversyn 2022 fördelas senare under året. Hyresnivåerna är uppdaterade med index.

4.8 Övrigt

Elevresor/skolskjuts hanteras centralt inom Programnämnd barn och utbildnings budgetram och i enlighet med Örebro kommuns riktlinjer för skolskjuts.

5 Ersättning för tillkommande elever i fristående skola

Bidrag för elever som är folkbokförda i Örebro kommun men som av olika anledningar väljer att gå i en annan gymnasiesärskola. Det kan vara fristående gymnasiesärskola i Örebro eller utanför Örebro kommun.

Örebro kommun läser av antalet elever den 15:e i varje månad och fakturerar för hel månad om eleven är inskrivet i verksamhet vid det tillfället

Bidrag till elever hos fristående huvudmän

Elever som går i fristående gymnasiesärskolor som bedriver gymnasieprogram som kommunen har, tilldelas ersättning utifrån kommunens resursfördelningsmodell för gymnasiesärskolan.

Program Belopp i kr	Program- tilldelning	Lokal- tilldelning	Adm 3%	Moms 6%	Summa helår	Summa termin
Individuella program						
-Grundläggande	408 534	56 364	13 947	28 731	507 576	253 788
-Fördjupande	272 356	56 364	9 862	20 315	358 897	179 448
Nationella program						
-Samhälle, natur och språk	157 637	56 364	6 420	13 225	233 646	116 823
-Fordon och godshandling	220 691	56 364	8 312	17 122	302 490	151 245
-Hotell, restaurang och bageri	236 455	56 364	8 785	18 096	319 700	159 850
-Skog, mark och djur	267 982	56 364	9 730	20 045	354 122	177 061

Utöver bidraget kan medel för särskilt stöd erhållas utifrån särskild prövning, tilläggsbelopp.

Ersättning enligt riksprislistan

Om den fristående gymnasiesärskolan har gymnasieprogram som Örebro kommun inte har tilldelas skolan medel utifrån riksprislistan. Riksprislistan anger det belopp som en elevs hemkommun ska betala till enskild huvudman för en gymnasiesärskola när hemkommunen inte erbjuder utbildningen.

Det belopp som tilldelas är grundbelopp inklusive lokaler

Grundbelopp – riksprislistan	Belopp kr per elev och år
Grundbelopp inklusive måltider	

Beloppet för 2022 är inte publicerat på Skolverkets hemsida i dagsläget.

6. Resurstilldelning 2022 till Gymnasiesärskola

Den totala budgetramen för Programområde barn och utbildning är 4 034,6 miljoner kronor varav 94,1 miljoner kronor fördelas i resursfördelningsmodell för gymnasiesärskolan. Av dessa medel fördelas 37,2 miljoner kronor till gymnasiesärskolan D/H, 3,9 miljoner kronor till fristående huvudmän samt 53,0 miljoner kronor till den reguljära gymnasiesärskolan enligt nedanstående tabell.

Budgetramen är baserad på antalet elever den 15 oktober 2021

Budget 2022	Antal	Belopp, tkr	Budget
Antal elever	107		
Individuella program			18 656
-Grundläggande	29	408,534	11 847
-Fördjupande	25	272,356	6 809
Nationella program			10 704
-Samhälle, natur och språk	25	157,637	3 941
-Fordon och godshandling	7	220,691	1 545
-Hotell, restaurang och bageri	13	236,455	3 074
-Skog, mark och djur	8	267,982	2 144
Eleverrelaterad resurs - assistentbehov			17 579
Assistent 0,25 tjänst		105,896	0
Assistent 0,50 tjänst		211,793	0
Assistent 0,75 tjänst		317,689	0
Assistent 1,00 tjänst	41,5	423,585	17 579
Assistent 1,25 tjänst		529,481	0
Assistent 1,50 tjänst		635,378	0
Assistent 1,75 tjänst		741,274	0
Assistent 2,00 tjänst		847,170	0
Lokalkostnad			6 031
Summa inklusive lokaler			52 970